

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אופיר כץ

6297/25/פ

הצעת חוק למניעת חסימת ציר תנועה חיוני, התשפ"ו–2025

1. מטרה מטרת חוק זה לשפר את התנועה התקינה בצירים חיוניים, את בטיחות המשתמשים בדרכים אלו ואת הנגישות לשירותי רפואה, חירום והצלה, בהתאם לפקודת התעבורה¹, ולהוראות לפיה, והכול תוך שמירה על האיזון הראוי בין חופש התנועה לחופש הביטוי וההפגנה.

2. הגדרות בחוק זה –

"דרך מהירה" – דרך שאינה דרך עירונית כהגדרתה בתקנות התעבורה, שיש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים בלבד בני שני נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה ובין הכבישים מפריד שטח הפרדה, שאין אליה גישה מחצרים סמוכים, שאין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים פרט להתמזגויות כבישים, ושכניסה אליה מוצב תמרור המורה על דרך מהירה;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז–1977²;

"מגבלה בציר תנועה" – האטה, הגבלה או חסימת התנועה בציר;

"ציר תנועה חיוני" – כל אחד מאלה:

(1) דרך מהירה;

(2) כביש בדרך עירונית או בדרך שאינה עירונית, אשר מתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) נפח התנועה בו גבוה ואין ציר תנועה חלופי בעל נפח תנועה דומה;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ב) הוא מוביל למוסדות שלטון מרכזיים ואין ציר תנועה חלופי המאפשר נגישות דומה למוסדות כאמור ;

(ג) הוא מוביל לבית חולים, שירותי רפואת חירום אחרים או שירותי כיבוי והצלה, ואין ציר תנועה חלופי המאפשר נגישות דומה לבית החולים או לשירותים כאמור ;

"תקנות התעבורה" – תקנות התעבורה, התשכ"א-1961³ ;

"השרים" – שר התחבורה והבטיחות בדרכים והשר לביטחון לאומי.

3. חסימת ציר תנועה חיוני
היוצר מגבלה בציר תנועה חיוני, שאינה ניתנת להסרה בתוך זמן סביר ובאמצעים מקובלים, בהתחשב בחיוניות הציר והשימוש בו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין ; סעיף זה לא חל על מי שיוצר מגבלה כאמור מכוח סמכות, אישור שניתן כדין או תפקיד רשמי.

4. חסימת ציר תנועה חיוני בנסיבות מחמירות
העובר עבירה לפי סעיף 3 בנסיבות אלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין :

(1) הנחת חפצים בציר התנועה החיוני או בסמוך לו באופן העלול לסכן חיי אדם ;

(2) הבערת אש, פיזור חומרים דליקים או שימוש באמצעים מסוכנים אחרים ;

(3) קשירה של אדם או של חפצים לציר התנועה החיוני, או שימוש באמצעי פיזי אחר שנועד למנוע או לעכב פינוי מהיר של החסימה ;

(4) כל דרך אחרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם או להחמיר את השיבוש בתנועה.

5. עבירה מינהלית
עבירה כאמור בחוק זה היא עבירה מינהלית כמשמעותה בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁴, והוראות החוק האמור יחולו עליה בשינויים המחויבים.

6. ביצוע
השרים ממונים על ביצוע חוק זה.

7. דיווח לכנסת
השרים ימסרו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, החל ביום פרסומו של חוק זה, דין וחשבון על יישום הוראות חוק זה.

³ ק"ת התשכ"א, עמ' 1425.
⁴ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

דברי הסבר

בשנים האחרונות אנו עדים לתופעה מסוכנת של הפרות חוק חוזרות במעטפת של "הפגנה", אשר משתקות עורקי תנועה, מטילות מצור על אזרחי ישראל ומסכנות חיי אדם. חסימת כבישים לא חוקית נהייתה דבר שבשגרה. חסימות אלו יוצרות פקקי ענק, מעכבות אמבולנסים וכוחות הצלה ומונעות מאנשים להגיע לבית החולים, למקום העבודה ולביתם. מציאות זו יוצרת כאוס משמעותי, בעוד שהאכיפה הקיימת אינה מרתיעה דיה: במקרים רבים אין מיצוי דין והקנס הנהוג לעבירה דומה עומד כיום על 250 שקלים חדשים בלבד.

נוכח הצורך ביצירת הרתעה ממשית, מוצע לקבוע שהעונש על חסימה של ציר תנועה חיוני יהיה קנס לפי סעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסכום השווה היום ל-75,300 שקלים חדשים). במקרים של נסיבות מחמירות, כגון הנחת חפצים בכביש באופן המסכן חיי אדם, הבערת אש או פיזור חומרים דליקים, קשירת אדם או חפצים לכביש או כל פעולה אחרת שמגבירה את הסיכון או מחמירה את השיבוש, יהיה הקנס לפי סעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסכום השווה היום ל-226,000 שקלים חדשים).

חשוב לציין כי הצעת החוק לא נועדה לפגוע בחופש ההפגנה ואינה חלה על הפגנות מתואמות ומאושרות מראש על ידי משטרת ישראל, אלא על פורעי חוק שמהווים סכנה לאזרחי ישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בחשוון התשפ"ו (17.11.2025)